



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobce: J. C.
zastoupený advokátkou JUDr. Zdeňkou Doležálkovou
sídlem Ovesná 7, 724 00 Ostrava – Stará Bělá

proti
žalovanému: Krajský úřad Moravskoslezského kraje
sídlem 28. října 2771/117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. 142042/2020 ze dne 4. 2. 2021, ve věci
dodatečného povolení stavby

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou ze dne 29. 3. 2021 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. 142042/2020 ze dne 4. 2. 2021, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Ostravy č. j. SMO/556237/20/OŽP/Záp ze dne 1. 10. 2020. Prvostupňovým rozhodnutím nebyla podle § 129 zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona

Shodu s prvopisem potvrzuje P.S.

(dále jen „starý stavební zákon“) ve spojení s § 15 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách (dále jen „vodní zákon“) dodatečně povolena stavba vodního díla nazvaného „Zatrubnění bezejmenného potoka, Stará Bělá, parcela č. XA“.

2. Žalobce doplnil, že prvostupňový správní orgán své rozhodnutí o zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby odůvodnil tím, že jí nelze vyhovět, neboť orgán ochrany přírody vydal v rámci koordinovaného stanoviska č. 134/2016 záporné závazné stanovisko, že předmětná stavba není v souladu se zájmy chráněnými zákonem č. 114/1992 Sb. Žalobce nesouhlasí se závěrem, že pozemek parc. č. XA v k. ú. X je součástí volné krajiny a že předmětný vodní tok v ní plnil významnou ekologicko-stabilizační funkci a byl biotopem řady rostlinných a živočišných druhů a dále, že realizováním stavby zatrubnění došlo k narušení přirozeného charakteru vodního toku. Stavba je v zájmu dané lokality, jelikož provedená úprava zajišťuje lepší využití k zemědělské činnosti a nikterak nezasahuje do ochrany vod a došlo k zefektivnění vodního hospodářství. Těmito okolnostmi se správní orgán nezabýval. Žalovaný pochybil v tom, že nebylo provedeno šetření na místě samém, nebyl zjištěn faktický stav toku a pozemku před a po zatrubnění potoka. Žalovaný dále neměl vycházet ze stanoviska orgánu ochrany přírody ze dne 10. 10. 2016, které bylo vydáno v jiném správním řízení. Žalovaný nezjistil dostatečně skutkový stav ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“).
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Shrnl dosavadní průběh správního řízení a zdůraznil, že důkazní břemeno k prokázání podmínek k možnému dodatečnému povolení stavby tíží stavebníka. Nadto byla zjištěna skutečnost, která znemožňovala žádosti žalobce vyhovět, a to negativní závazné stanovisko dotčeného orgánu.

Zjištění z průběhu správního řízení

4. Ze správních spisů soud pro účely soudního přezkumu zjistil následující zcela podstatné okolnosti, rozhodné pro projednávanou věc.
5. Dne 14. 1. 2016 bylo prvostupňovým správním orgánem zahájeno řízení o odstranění nepovolené předmětné stavby „Zatrubnění bezejmenného potoka, X, parcela č. XA“ podle § 129 odst. 1 písm. b) starého stavebního zákona. Žalobce byl správním orgánem poučen podle § 129 odst. 2 starého stavebního zákona o možnosti požádat ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení o dodatečné povolení stavby. Této možnosti žalobce využil a dne 10. 2. 2016 požádal o dodatečné povolení předmětné stavby; zároveň tak správní orgán přerušil řízení o odstranění stavby do doby vydání pravomocného rozhodnutí ve věci žádosti o dodatečné povolení stavby. Prvostupňový správní orgán následně po provedeném řízení rozhodnutím ze dne 27. 7. 2016, č. j. SMO/213944/16/OŽP/Sur předmětnou stavbu dodatečně nepovolil. V tomto řízení vycházel správní orgán ze závazného stanoviska odboru ochrany životního prostředí Magistrátu města Ostravy ze dne 22. 2. 2016, které bylo součástí koordinovaného závazného stanoviska ze dne 14. 3. 2016 k dodatečnému povolení stavby, přičemž citovaný správní orgán vydal záporné závazné stanovisko s odůvodněním, že zatrubněním neupravené části vodního toku (pravostranný přítok Starobělského potoka v ř. km. 3,750) došlo k narušení přirozeného vodního toku ve volné krajině, což není v souladu se zájmy chráněnými zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále také jen „zákon o ochraně přírody“). Odvolání žalobce proti citovanému rozhodnutí bylo Krajským úřadem Moravskoslezského kraje, a to rozhodnutím ze dne 13. 10. 2016, č. j. MSK 118497/2016, jako opožděně zamítnuto, nicméně odvolací orgán v souladu s § 149 odst. 6 správního řádu účinného do 31. 12. 2020 vyžádal přezkum záporného závazného stanoviska ze dne 14. 3.

2016, přičemž toto bylo závazným stanoviskem Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 10. 10. 2016, č.j. MSK 120006/2016 potvrzeno.

6. Následně správní orgán prvního stupně rozhodl dne 6. 4. 2017 pod č. j. SMO/099493/17/OŽP/Sur o odstranění předmětné stavby. K odvolání žalobce však bylo toto rozhodnutí nadřízeným orgánem zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení. Podáním doručeným správnímu orgánu prvního stupně dne 14. 11. 2017 požádal žalobce opětovně o dodatečné povolení stavby.
7. Rozhodnutím ze dne 5. 12. 2019, č. 1079/19/VH nařídil správní orgán prvního stupně opětovně odstranit předmětnou stavbu. I toto rozhodnutí však bylo k odvolání žalobce rozhodnutím Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 13. 5. 2020, č. j. MSK 16758/2020 zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení, mj. proto, že žalobce v průběhu řízení opětovně požádal o dodatečné povolení stavby a o této žádosti správní orgán prvního stupně nijak nerozhodl.
8. Správní orgán prvního stupně tak rozhodnutím ze dne 1. 10. 2020, č.j. SMO/556237/2020/OŽP/Záp opakovanou žádost o dodatečné povolení zamítl. Vycházel přitom opět ze závazného stanoviska odboru ochrany životního prostředí Magistrátu města Ostravy ze dne 22. 2. 2016, které bylo součástí koordinovaného závazného stanoviska ze dne 14. 3. 2016 k dodatečnému povolení stavby, když, jak uvedeno výše, citovaný správní orgán vydal záporné závazné stanovisko. Proti uvedenému rozhodnutí brojil žalobce odvoláním, ve kterém nesouhlasil se závěry prvostupňového správního orgánu, že předmětný pozemek, na kterém se nachází vodní tok, je součástí volné krajiny a že předmětný vodní tok plnil významnou ekologicko-stabilizační funkci a byl biotopem řady rostlinných a živočišných druhů a že zatrubněním došlo k narušení přirozeného charakteru vodního toku ve volné krajině. Podle žalobce byly tyto závěry zcela obecné a nevycházely ze zhodnocení konkrétní situace v daném místě, správní orgán neprovedl šetření na místě samém. Žalobce však v odvolání nerozporoval samotnou skutečnost, že správní orgán prvního stupně vycházel z původního záporného závazného stanoviska a nenavrhl vypracování nového stanoviska.
9. Následně k odvolání žalobce rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. V něm uzavřel, že žalobcem tvrzenými skutečnostmi se již zabýval příslušný správní orgán v rámci přezkumu záporného závazného stanoviska ze dne 14. 3. 2016, přičemž toto stanovisko bylo rozhodnutím ze dne 10. 10. 2016 potvrzeno. S ohledem na tuto skutečnost nebyl podle žalovaného na místě postup podle § 149 odst. 7 správního řádu. S odkazem na § 149 odst. 6 správního řádu neprováděl již žalovaný žádné dokazování.

Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 s. ř. s.
11. Krajský soud předně konstatuje, že ve věci již jednou rozhodl, a to rozsudkem ze dne 13. 1. 2022, kterým zrušil napadené i prvostupňové rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, a to při závěru o existenci vad, k nimž byl nucen krajský soud přihlídnout ex offo.
12. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2024, č. j. 4 As 42/2022-19 byl citovaný rozsudek zrušen a věc byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší

správní soud formuloval následující závěry: „Nejvyšší správní soud dále upozorňuje na svůj rozsudek ze dne 29. 11. 2023, č. j. 4 As 293/2022-36, podle kterého podání žádosti o dodatečné povolení stavby podle § 129 odst. 2 stavebního zákona, ve znění účinném od 1. 1. 2013, „již nezakládá povinnost stavebního úřadu vždy přerušit řízení o odstranění této stavby, nýbrž jen v případě, že stavebník podal žádost o dodatečné povolení stavby ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se mu dostane poučení stavebního úřadu po zahájení řízení o odstranění stavby. Tato třicetidenní lhůta však není podle dikce § 129 odst. 2 stavebního zákona propadná, a proto její marné uplynutí nebrání stavebnímu úřadu i na základě opakované žádosti o dodatečné povolení stavby opětovně přerušit řízení o jejím odstranění za použití § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2020, č. j. 10 As 407/2019-41)“. Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že i žádost podaná po lhůtě stanovené v § 129 odst. 2 stavebního zákona může vést k přerušení řízení o odstranění stavby. Logicky se proto nemůže jednat o žádost zjevně právně nepřípustnou ve smyslu § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu, neboť u ní není na první pohled, bez dalšího dokazování či zjišťování zřejmé, že jí nemůže být vyhověno. Lze tedy uzavřít, že právní názor krajského soudu, že žalobcova žádost o dodatečné povolení stavby podaná dne 14. 11. 2017 je zjevně právně nepřípustná a že měl stavební úřad řízení o ní zastavit podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu, není správný.“

13. Těmito závěry je krajský soud v dalším řízení vázán ve smyslu § 110 odst. 4 s. ř. s.
14. Jelikož v řízení nebyla účastníky zpochybněna otázka přerušení řízení o odstranění stavby v důsledku opakované žádosti o dodatečné stavební povolení a v souladu s vyslovenými závěry opakovaná žádost o dodatečné povolení stavby podaná žalobcem není zjevně právně nepřípustná, podrobil soud napadené rozhodnutí optikou žalobních námitek.
15. Žalobní námitky lze shrnout tak, že žalobce v podstatě nesouhlasí se závěry, které vyplývají ze závazného stanoviska, které bylo podkladem prvostupňového, potažmo napadeného rozhodnutí, když obsahově jsou námitky žalobce totožné jako v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 1. 10. 2020. Žalobce však krom obecných tvrzení neuvedl žádné bližší relevantní skutečnosti na podporu svých tvrzení.
16. Jediným podstatným žalobním bodem tak zůstává námitka, že v přezkoumávaném řízení nebylo vydáno žádné stanovisko orgánu ochrany přírody a krajiny, když nadto podle žalobce názor, že rozhodnutí o dodatečném povolení stavby předmětného vodního díla lze vydat jen se souhlasem orgánu ochrany přírody a krajiny, nemá oporu v zákoně.
17. Podle § 2 odst. 1 zákona o ochraně přírody ve znění účinném do 31. 12. 2021, ochranou přírody a krajiny se podle tohoto zákona rozumí dále vymezená péče státu a fyzických i právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, horniny, paleontologické nálezy a geologické celky, péče o ekologické systémy a krajinné celky, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny.
18. Podle § 2 odst. 2 písm. i) zákona o ochraně přírody ve znění účinném do 31. 12. 2021, ochrana přírody a krajiny podle tohoto zákona se zajišťuje zejména ovlivňováním vodního hospodaření v krajině s cílem udržovat přirozené podmínky pro život vodních a mokřadních ekosystémů při zachování přirozeného charakteru a přírodě blízkého vzhledu vodních toků a ploch a mokřadů.
19. Podle § 3 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně přírody a krajiny ve znění účinném do 31. 12. 2021, významný krajinný prvek jako ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými

krajinnými prvky jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků.

20. Podle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny ve znění účinném do 31. 12. 2021, významné krajinné prvky jsou chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich stabilizační funkce. K zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Mezi takové zásahy patří zejména umísťování staveb, pozemkové úpravy, změny kultur pozemků, odvodňování pozemků, úpravy vodních toků a nádrží a těžba nerostů. Podrobnosti ochrany významných krajinných prvků stanoví Ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.
21. Z citovaných ustanovení především vyplývá, že k zásahu do vodního toku, který je významným krajinným prvkem, který by mohl vést k jeho poškození nebo zničení, je potřeba opatřit si závazné stanovisko orgánu ochrany přírody a krajiny. Není tudíž důvodná námitka, že nemá oporu v zákoně názor žalovaného, že dodatečné povolení předmětného vodního díla lze vydat je se souhlasem orgánu ochrany přírody a krajiny. Právě naopak. Navíc, v dané věci vyplynulo ze závazného stanoviska příslušného orgánu ze dne 14. 3. 2016, že předmětným vodním dílem již došlo k narušení přirozeného vodního toku ve volné krajině a povolením stavby by došlo k dalšímu zhoršení vodního útvaru.
22. Krajský soud se tedy zabýval otázkou, zda bylo povinností správních orgánů v řízení o opakované žádosti o dodatečné povolení stavby vyžádat si opětovně závazné stanovisko orgánu ochrany přírody a krajiny. Dospěl přitom k závěru, že nikoli.
23. Podstatné podle krajského soudu je, že žalobce v opakované žádosti o dodatečné povolení, kterou je třeba považovat za přípustnou s ohledem na závazný právní názor vyslovený kasačním soudem, žalobce neuvedl žádné nové okolnosti, ze kterých by bylo možno dovodit nutnost opětovného posouzení orgánem ochrany přírody a krajiny pro účely dodatečného povolení stavby vodního díla, kterým se zasahuje do vodního toku. Nerozporoval ani skutečnost, že v uvedeném řízení nebylo opatřeno nové závazné stanovisko a nic takového ani sám nenavrhoval. Správní orgány tedy zcela správně vycházely ze závazného stanoviska ze dne 14. 3. 2016 a ze stanoviska nadřízeného správního orgánu ze dne 10. 10. 2016, kterým bylo toto stanovisko potvrzeno, přičemž z uvedených stanovisek vyplývá, že předmětnou stavbu žalobce nelze pro rozpor se zájmem na ochraně přírody a krajiny dodatečně povolit.
24. Podle § 149 odst. 6 správního řádu (resp. § 149 odst. 4 správního řádu účinného do 31. 12. 2020), jestliže bylo v průběhu řízení o žádosti vydáno závazné stanovisko, které znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne.
25. V projednávané věci nastala právě ona zákonem předvídaná situace, když v průběhu řízení o žádosti žalobce o dodatečné povolení stavby bylo vydáno negativní závazné stanovisko,

které bylo, jak vysvětleno výše, povinným podkladem rozhodnutí o dodatečném povolení stavby a žádosti o dodatečné povolení stavby nebylo možno vyhovět. Za uvedené situace nelze přisvědčit žalobním námitkám vztahujícím se k nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu a k neprovedení dostatečného šetření správními orgány (např. místním šetřením), neboť správní orgány nemohly postupovat jinak, než žádost žalobce o dodatečné povolení stavby zamítnout.

Závěr a náklady řízení

26. Jelikož krajský soud neshledal žalobní námitky důvodné, žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
27. Nad rámec uvedeného krajský soud podotýká, že si je plně vědom nelehké situace Nejvyššího správního soudu při sjednocování judikatury a tuto úlohu plně respektuje, nicméně nepřehlédl, že kasační soud se ve zrušujícím rozsudku při vypořádávání otázky opakované žádosti o dodatečné povolení (resp. žádosti podané po uplynutí zákonem stanovené 30-ti denní lhůty) nijak nevypořádal s odlišným názorem vysloveným v dřívějším rozsudku jiným senátem Nejvyššího správního soudu, a to v rozsudku ze dne 30. 1. 2023, č. j. 3 As 260/2020-42, když tam vyslovené závěry by podle podepsaného soudu mohly vést i k odlišnému pohledu na otázku přípustnosti takové žádosti z hlediska § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu.
28. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalovanému nebyla přiznána náhrada nákladů řízení proti žalobci, neboť jeho náklady nepřesáhly běžnou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je přípustná** kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu. Nepřípustná je taková kasační stížnost, na níž dopadají výluky z přípustnosti stanovené v § 104 s. ř. s.

Ostrava 15. února 2024

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu